

[Udenrigsministeren.]

rimeligt, at de seks i en situation, hvor man fra dansk og britisk side måtte have tilkendegivet vilje til at tilslutte sig fællesmarkedet, ikke udformer deres fælles landbrugspolitiske planer uden at tage i betragtning, at såvel det landbrugsvareeksporterende land Danmark som det landbrugsvareimporterende land England i løbet af relativt kort tid vil kunne blive deltagere i fællesmarkedet. Vi vil derfor anse det for rimeligt, at Danmark under en eller anden form inddrages i det videre arbejde med den fælles landbrugspolitik, så snart en eventuel erklæring om beredvillighed til at søge medlemskab af de seks er blevet afgivet. Jeg er overbevist om, at dette også vil være i de seks' egen interesse; også de seks må være interesserede i, at den fælles landbrugspolitik udformes på et så holdbart og realistisk grundlag som muligt. Det må jo erindres, at der her vil blive tale om forhandlinger af usædvanlig betydning for Vesteuropas fremtid, og hvor det ledende princip må være lige rettigheder og forpligtelser på alle det økonomiske livs områder.

Disse synspunkter havde jeg lejlighed til at præcisere over for den britiske regering under det besøg, jeg i begyndelsen af maj aflagde i London i anledning af 300 års dagen for den dansk-britiske handels-, venskabs- og skibsfartstraktat. Også under det besøg, som statsministeren, landbrugsministeren og jeg i slutningen af maj aflagde i Bonn, gjorde vi lignende synspunkter gældende. Fra tysk side forstod man de danske synspunkter, selv om det naturligvis ikke er muligt for Tyskland som et enkelt medlem af fællesskabet at give noget forhåndstilsagn om, at de danske ønsker ville blive imødekommet.

Den danske holdning til den nye europæiske udvikling bør ikke være kommet som en overraskelse for nogen. Vi har stadig fremhævet EFTA-løsningens midlertidige karakter og har advaret mod den splittelse i Europa, som har været under udvikling. At EFTA ikke var nogen ideel løsning, har

hverken jeg eller repræsentanter for de øvrige EFTA-lande lagt skjul på. Vi har fra dansk side hele tiden erkendt og gjort opmærksom på, at Danmark på grund af vor særlige erhvervsstruktur og handelspolitiske stilling til de to markedsgrupper ville blive ramt langt stærkere af en varig økonomisk opdeling af Europa end de fleste andre lande. Jeg tror næppe, at der i øjeblikket eksisterer nogen anden mulig løsning på det europæiske markedsproblem end den, England nu bevæger sig henimod. Modstanden mod en rent kommerciel løsning i form af en associering mellem de to markedsgrupper er i dag så stærk, at der ikke er nogen udsigt til inden for en kortere årrække at finde en løsning på dette grundlag. Derimod synes britisk tilslutning til fællesmarkedet, fulgt af Danmark og eventuelt flere EFTA-lande, at ville kunne bane vejen for en løsning også for de lande, der ikke mener at kunne tilslutte sig Romtraktaten. Jeg tror derfor ikke, at der bliver tale om nogen splittelse, hverken af EFTA eller mellem de nordiske lande. Jeg er overbevist om, at det vil være muligt for os alle at finde en tilfredsstillende plads i et større europæisk fællesskab, selv om der næppe bliver tale om identiske løsninger for alle EFTA-lande. Skulle den nye udvikling alligevel slå fejl, må EFTA naturligvis leve videre, og det er derfor af betydning at holde denne organisation intakt.

Til de røster, der advarer mod en dansk tilslutning til de seks på grund af politiske, kulturelle og nationale hensyn, skal jeg kun bemærke, at uanset at fællesmarkedets udvidelse formentlig kun medfører få ændringer i Romtraktaten, så vil en udvidelse med britisk og nordisk medlemskab eller associering vel i nogen grad afsvække betydningen af disse indvendinger. Jeg nærer fuld tiltro til, at Danmark vil være i stand til at bevare sin kultur og sit nationale særpræg, selv om grænserne mellem de europæiske lande på det økonomiske område bliver fjernet i løbet af en årrække.

Endvidere vil jeg gerne fremhæve, at det